

Rapport fra «Pathway Missions»

**Newcastle
bispedømme
6.-9.september 2018**

«Pathway Missions»

- Ei kirke ut av komfortsonen?

Ei kirke med lav oppslutning. Manglende rekruttering. Færre døper barna sine. Sviktende økonomi. Et landskap i rask endring. Høres dette kjent ut?

Den Norske Kirke og Den Anglikanske kirke deler tette bånd, både gjennom sin historie som protestantiske kirker, gjennom sin gjensidige anerkjennelse av hverandres ordinerte tjenester gjennom Porvoo-avtalen, og ikke minst at begge kirkene har en selvforståelse som folkekirker i sine respektive land. Men begge kirkene opplever relativt raske endringer i sine kontekster. Mange av de samme utfordringene som Den Norske Kirke opplever finnes også i Den Anglikanske kirke. Det er derfor veldig nyttig at vi som kirker utveksler erfaringer og ideer gjennom forpliktende gjensidig samarbeid. Et slikt samarbeid skjer gjennom Møre bispedømmes vennsapsavtale med Newcastle bispedømme i Church of England. The Diocese of Newcastle består av området rundt Newcastle-upon-Tyne og Northumberland i det nordvestre hjørnet av England, og inkluderer et av de viktigste stedene i eldre Engelsk kirkehistorie; Lindisfarne som rett og slett kalles Holy Island.

Den Anglikanske Kirke er et fascinerende fellesskap, både som historie og organisasjon. Den oppstod i en historisk turbulent tid, og selv om bruddet med moderkirken i Roma skjedde noenlunde med innføringen av lutherdommen i Nord-Europa, så er Den Anglikanske Kirkes struktur og praksiser veldig annerledes enn vår kirke. Den er ei

verdensvid kirke, med særlig nedslagsfelt i det gamle britiske imperiet. Men siden samfunnet gjennomgår dyptgripende endringer i raskt tempo, så har kirken innsett behovet for å ta grep for å fortsatt være relevant for menneskers liv og tro. Som en av koordinatorene for aksjonen sa det: «*This is all about church stepping out its comfort zone*». Det er et behov for å ta samtaler om tro ut av kirkens tradisjonelle rom og ut i lokalsamfunnene.

Gjennom vennskapsavtalen mellom The Diocese of Newcastle og Møre bispedømme ble representanter for Møre bispedømme invitert for å oppleve en misjonskampanje rettet mot sine egne lokalsamfunn. Denne kampanjen kalles «Pathway Missions», og går på omgang mellom bispedømmene i den nordlige delen av England som sorterer under erkebiskopen av York. Fra Møre bispedømme dro biskop Ingeborg Midttømme, fungerende stiftsdirektør Arvid Helle, og undertegnede til Newcastle 6.-9. september. Denne rapporten vil gi et lite innblikk i hva vi opplevde gjennom hektiske dager i Newcastle.

Takk til bispekontoret v/ Arvid og prost Gerd for at jeg fikk være med på denne turen! En spesiell takk til Janet og John Apelby som innlosjerte oss i sitt private hjem i Monkseaton, Newcastle, samt revd. Peter Dobson i St. Peter Church.

Kristiansund, 10.september 2018

Sindre Stabell Kulø

Sokneprest i Frei

Kort om Pathway Missions

Pathway Missions er en måte å organisere misjonsvirksomhet innenfor Church of England rettet mot egen befolkning . Kirken anerkjenner behovet for arenaer for å dele troen på Jesus. Pathways arrangeres i en syklus på 12 bispedømmer, og arrangeres normalt 2 ganger i året. Erkebiskopen av York, archbishop John Sentamu, og samtlige biskoper i området har forpliktet seg på gjensidig deltakelse i vertsbispedømmet og menighetene i de aktuelle området er bedt om å utforme en rekke aktiviteter i sine egne lokalsamfunn. Og dette oppdraget tar lokalmenighetene alvorlig! Kirken sendte inn team med biskoper, prester, prestestudenter («curates»), og lekfolk fra bispedømmene i hele Nord-England inn til Newcastle denne helga. I hele bispedømmet ble hundrevis av aktiviteter, gudstjenester, forbønnshandlinger, samtaler, møter, osv avholdt. Logistikken rundt avviklingen av Pathways Missions er enorm, og det krever et stort apparat for å koordinere alt sammen. Dette ivaretas for det meste av teamet rundt biskopene og de lokale sokneprestene. 27 biskoper og erkebiskopen av York deltok under helga på ulike arrangementer. Helga rammes inn av en felles gudstjeneste for alle på Lindisfarne torsdag, og avsluttes med en felles samling fordelt på tre ulike steder i bispedømmet på søndag ettermiddag.

Les mer om Pathways Mission her:

<https://www.pathwaysmission.org.uk/about>

Dag 1: Lindisfarne - Holy Island: der det hele startet

Lindisfarne, mer kjent som Holy Island er ei lita øy ved kysten av Northumberland, ca en times kjøretur fra Newcastle. Denne øya regnes som det stedet der kristendommen ble innført i England gjennom St. Aidan på 600-tallet. Her ble et klosteranlegg og ei kirke oppført, og det var her St. Cuthbert, den viktigste keltiske helgenen, bodde i perioder. Vikingene raidet Lindisfarne gjentatte ganger, og det ble derfor besluttet å flytte liket av ham, som til slutt endte opp i Durham. Øya isoleres totalt av tidevannsforskjellen to ganger i døgnet, og ved floen er det ikke mulig å ta seg til øya via landveien. Nettopp på denne øya, stedet for Englands urkristne opphav, ble starten av Pathway Missions avholdt. Om morgenen var det morgenbønn i den lokale kirken i Monkseaton der vi bodde. Arvid Helle og jeg ble kjørt om morgenen til øya av vårt vertskap; sokneprest Peter Dobson og Janet Apelby, som nå fungerer som frivillig (ulønnet) prest i Newcastle. På Lindisfarne møtte vi fra Møre biskop Christine Hardman, biskop i Newcastle, som hadde gått pilgrimstur langs St Cuthberts Way (pilegrimsleden til Lindisfarne) sammen med biskop Ingeborg i dagene forut for misjonshelga. Hun inviterte oss til lunsj sammen med den assisterende biskop Mark Tanner. Deretter ankom de andre biskopene i tur og orden til Holy Island, og det ble arrangert en bønnevandring med 12 stasjoner før vi ankom klosterruinene. Under bønnevandringen ba alle deltakerne for misjonshelga, for samfunnet, for skaperverket, for biskoper og lederskap, osv. Deretter samlet vi oss alle i i klosterruinene. Samtlige biskoper som deltok under Pathway Missions gikk i prosesjon inn til klosteranlegget. Vi sang salmer og ba for misjonshelga, og ble velsignet av erkebiskopen.

Deretter returnerte vi til Newcastle. Om kvelden var det inspirasjonskvelder for alle involverte i Newcastle. Vår gruppe var samlet i St Marys church. Vi hørte vitnesbyrd fra tre biskoper (Bishop David Walker av Manchester, Bishop Christine Hardman av Newcastle, og biskop Ingeborg av Møre, om deres innsteg til troen. Etterpå spiste vi middag sammen.

Sokneprest Peter
kjører oss til Lindisfarne

Sindre Stabell Kulø
10. september 2018

Lindisfarne; kirka til
venstre og ruinene til
høyre

Under: teamet
fra Møre;
biskop
Ingeborg,
undertegnede,
og Arvid Helle

Sindre Stabell Kulø
10. september 2018

Undertegnede og
bishop Christine

Biskopene
samlet på
Holy Island

Sindre Stabell Kulø
10. september 2018

Bishop David Williams fra Manchester snakker om tro og håp i St Marys Church i Newcastle.

Biskop Ingeborg snakker om sin bispetjeneste i Møre

Dag 2: «Reaching out» - om møtepunkter i lokalsamfunnet

Dag 2 under misjonshelga hadde fokus på den lokale kirka og hvordan nå mennesker i lokalsamfunnet. Fra kl 0630 delte vi ut små gavepakker på de lokale metrostasjonene i nærområdet. Gavepakkene inneholdt en liten sjokolade, et postkort fra kirka, og en liten bønnebok. Et viktig poeng for arrangørene var at samtlige skulle delta under denne aksjonen; biskoper og prester på lik linje med lekfolk. På vår metrostasjon deltok biskop David Walker fra Manchester, sammen med den lokale soknepresten. Vi delte ut over 200 gavepakker. En god og effektiv måte å sette fokus på lokalsamfunnet på.

Etter denne aksjonen dro biskop Ingeborg og jeg på skolebesøk. Vi besøkte Christ Church i utkanten av Whitley Bay i Newcastle. Skolen var godt forberedt, og biskopen og jeg møtte samtlige elever, først samlet alle sammen og deretter klassevis. Det ble derfor 6 gruppebesøk gjennom besøket. Elevene tok godt imot oss og hadde forberedt grundige spørsmål. Mange spørsmål handlet om Norge, men overraskende mange spørsmål var dypt fundert i spørsmål om tro som f.eks. hva gjør du hvis noen forteller at de har mistet troen sin på Jesus? Det ble noen intense timer med skolebesøk, men personalet ivaretok oss på en god måte.

Deretter dro jeg til Woodlawn School, en skole for elever med spesielle behov, både psykisk og fysisk utviklingshemming. Det ble et sterkt møte med personale og frivillige som daglig møter svært pleietrengende barn med ulike behov. Noen av disse barna har lidelser som også er dødelige. Noe av mitt bidrag inn i disse samtalene var å henvise til vårt system med kollegaveiledning (ABV) og presters kompetanse i veiledningsspørsmål generelt. Det ble tatt

godt imot. Erkebiskopen, archbishop John Sentamu, deltok også på denne samlingen. Barna sang for oss og stilte spørsmål til erkebiskopen. Etter samlingen ble vi invitert til forfriskninger og møte med styret og lokale myndigheter.

På kvelden arrangerte en lokalmenighet en «Comedy Night» i den lokale puben. Et arrangement med lave skuldre en fredags kveld; en relativt brun pub der noen fortalte vitser og fortellinger, noen sang, og noen fortalte om troen sin på en forståelig måte. Det ble en veldig flott kveld med mye latter og humor - og for så vidt også alvor i ærlige fortellinger om nederlag og tapsopplevelser der troen hadde spilt en avgjørende betydning for dem. Som bishop David av Manchester sa det; «God is too important to take seriously».

Sokneprest Peter og en prestestudent deler ut gavepakker til pendlere på den lokale metrostasjonen

Sindre Stabell Kulø
10. september 2018

Barneskolen biskopen og jeg
besøkte; Christ Church, Whitley
Bay

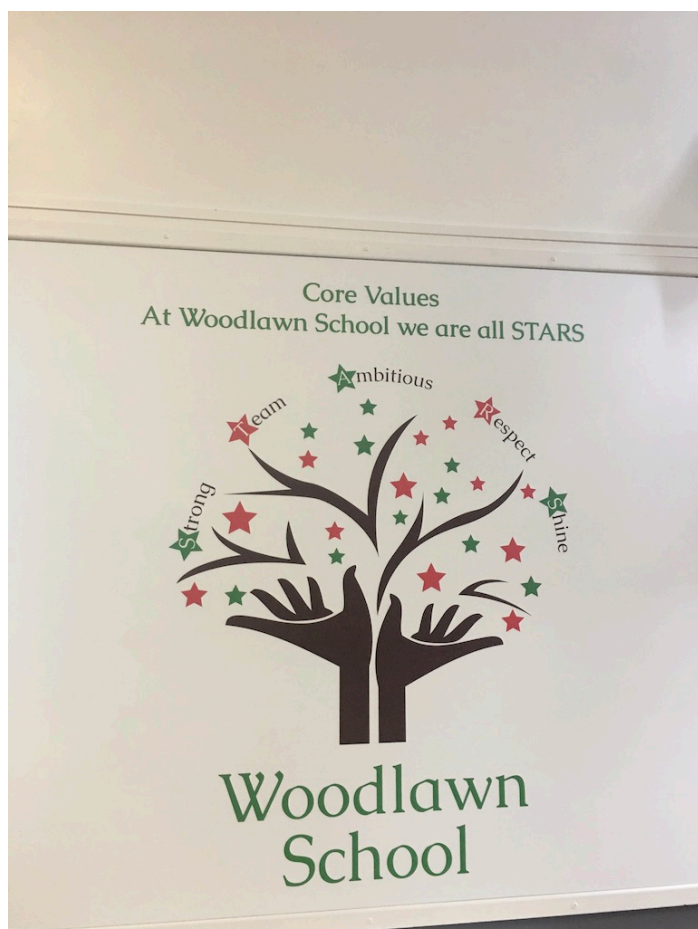

Elever i
6.klasse

Sindre Stabell Kulø
10. september 2018

Erkebiskop Sentamu på
Woodlawn School

«At Woodlawn school we are all
STARS: Strong, Team, Ambitious,
Respect, Shine»

Biskop på pub

Prestekolleger fra Manchester

Sindre Stabell Kulø
10. september 2018

Sketsj fra en i menigheten.

Wallsend Labour Club -
menighetens lokale pub

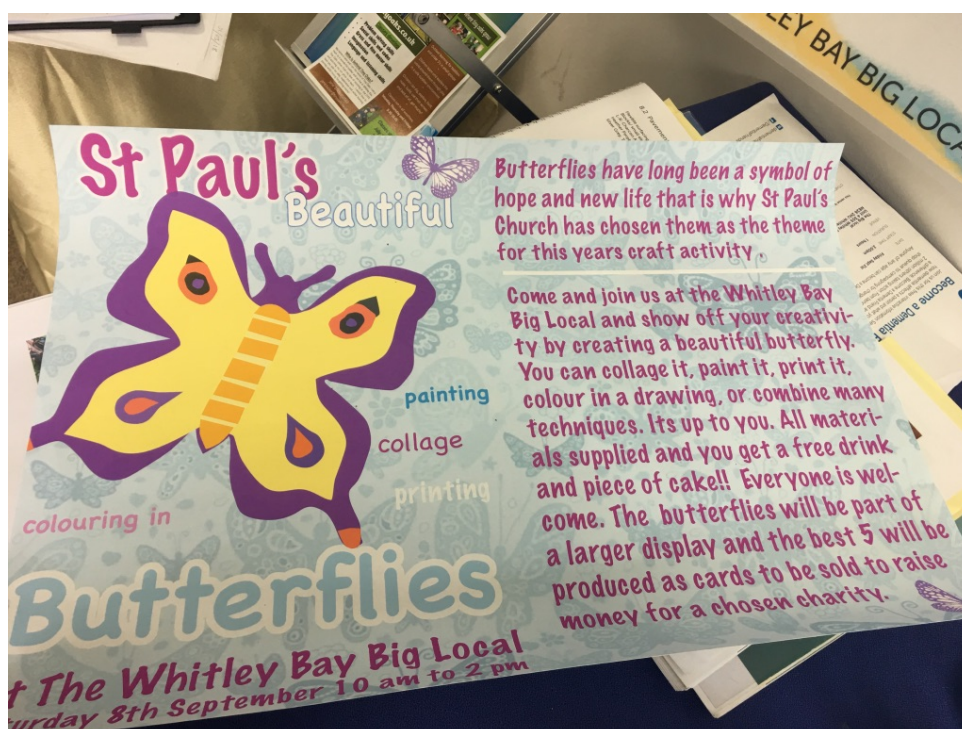
Dag 3: «Gentlemen and butterflies» - om ulike typer nærvær i lokalsamfunnet

Hvordan engasjere menn i menigheten? Mange menigheter har tilbud som typisk appellerer til flere kvinner enn menn. Kan det være en løsning å ha en arena for sosialt samvær blant menn i regi av menigheten? Jeg og Arvid besøkte den lokale menigheten hvor jeg bor som har en «Gentlemens Breakfast Club». Det er rett og slett en gruppe menn i menigheten som møtes til frokost i en lokal pub sammen med soknepresten, og diskuterer forskjellige tema. Noen ganger, som da vi var der, inviterer de med en gjest som holder et lite innlegg. Veldig uformelt, men det oppstod overraskende mange gode samtaler og refleksjoner om tro, kirke og personlige opplevelser rundt kaffebordet. Kan det være en ide å gjøre noe liknende hjemme også?

Etter frokostklubben dro vi på omvisning i Whitley Bay i Newcastle. Whitley Bay er et sammensatt område i Newcastle. Tidligere var det preget av at mange briter dro dit på strandferie, men siden lavprisselskapene har dukket opp prioriterer mange å dra på ferie til Spania i stedet. Resultatet er store områder i forfall kombinert med en relativt rik middelklasse. Det er lett å se hvor fattige og rike bor fra gate til gate bare ved å se på standarden på husene. Midt i dette området finnes et samfunnssenter. Lokalmenigheten hadde leid dette senteret for en dag for å ha en konkurranse; alle kunne lage en sommerfugl (et håpssymbol), og delta i en konkurranse. Vinneren av den flotteste sommerfuglen ble kåret til å pryde et postkort som selges til inntekt for veldedighet i området. Senteret krydde av folk, barnefamilier og eldre frivillige, som deltok på dette. Etter dette tok Janet, vår husvert, oss med på en liten rundtur i området rundt Whitley Bay.

«Gentlemen» på frokostklubb, ledet av sokneprest Peter Dobson.

Lag
sommerfugler
som et tegn på
håp i
samfunnsenteret

Sindre Stabell Kulø
10. september 2018

«Butterflies for hope»

Strandområdet i Whitley Bay

På besøk i Newcastle sentrum.

Dag 4: Søndag i Newcastle

Siste ordinære dag av Pathway Missions var søndagen. Jeg ble spesielt invitert til å delta på gudstjeneste i den lokale soknekirken, St Peter's Church in Monkseaton. Sokneprest Peter Dobson ledet gudstjenesten, og ønsket meg velkommen som representant «from our linked diocese, Møre bispedømme». Det er godt å feire messe etter den anglikanske liturgien. Etter min mening er den åpnere og mer livsnær enn våre liturgier. Bishop David av Manchester prekte under gudstjenesten.

Etter gudstjenesten arrangerte menigheten en «Hot Potatoes»-event. Termen «Hot Potatoes» har en dobbelt betydning; de serverte bokstavelig talt varme bakte poteter med tilbehør - og termen henspiller også på aktuell «het» tematikk. Der ble menigheten oppfordret til å «grille» biskopen av Manchester med alle spørsmål de følte behov for å stille en biskop. En elegant måte å avholde kirkekaffe på, og mange møtte opp på dette.

Etter dette tok Janet og John, vårt vertskap, oss med på en liten biltur til landsbygda i Northumberland. Helt til slutt var det en avsluttende bønnesamling med erkebiskop Sentamu på en stadion i nærheten. Denne bønnesamlingen var veldig evangelikal i sin form, med personlige vitnesbyrd, forbønnshandlinger, og forkynnelse. Den viste med all synlighet den store bredden av spiritualitet som Den Anglikanske Kirke rommer; alt fra tilnærmet katolisisme til radikal evangelisering rommes innenfor en stor paraply av troende.

Sindre Stabell Kulø
10. september 2018

Soknekirken: St Peter`s
Church in Monkseaton

Biskopen av Manchester,
bishop David Walker

Nattverdfeiring i
St Peters

«Hot Potatoes»: Grill en biskop
om dagsaktuelle spørsmål under
kirkekaffen

Egen refleksjon over aksjonen

Det er en stor verdi å ha samarbeid gjennom vennskapsbispedømmene. Vi har veldig godt av å få impulser og utveksling fra en annen hverdag enn vår egen. Etter noen dager tilbrakt i Newcastle og Northumberland gjør jeg meg noen refleksjoner:

- Den Anglikanske Kirke er et fascinerende fellesskap som har en enorm bredde i seg. Jeg har opplevd alt fra sterkt katolsk inspirert spiritualitet til radikale evangelikale møter. Jeg tror nok begge deler hadde falt utenfor Den Norske Kirkes normale selvforståelse, men i Den Anglikanske Kirka virker det som man har en helt annen gjensidig respekt for ulike tradisjoner og uttrykk.

- Kontekst er avgjørende. Bare det å finne et ord som ville gitt mening i vår sammenheng kan være vanskelig. «Misjon» har i seg selv så mange konnotasjoner at det ikke er direkte overførbart, gitt vår pietistiske arv. Vår historie med sterk lekmannskristendom ville nok også gjort det vanskelig å kunne forenes om mål og metoder. Det ville nok ha krevet noen runder for å få ulike menigheter og strømninger innenfor kirka vår til å samarbeide om en slik misjonshandling blant våre egne. Vi har liksom ikke et språk og en tradisjon for å snakke om vår egen troshistorie, føler jeg. I vårt samfunn er tro i stor grad en svært privat sak som det er vanskelig å ha språk for.

- Heller ikke har vi en kirkeordning som gjør at biskopenes mål og ideer kan bli bindende for lokalmenigheten og presteskap. Vår kirke er i større grad lokalstyrt og mindre biskopstyrt. Vi har nok

også en mindre bevissthet om den ordinerte tjenesten i vår kirke enn den Anglikanske Kirkas høye bevissthet om «ordained ministry». Prestene har ingen arbeidstidsbestemmelser, og flere av prestene jeg snakket med gjennom helga gav uttrykk for svært slitsomme hverdager uten tid til å være til stede for sine familier og venner.

- Newcastle bispedømme består av en stor by med over 500000 innbyggere samt et stort ruralt område i Northumberland. Ingen av våre byer er i nærheten av en slik størrelse, med alle de kjennetegn og utfordringer et urbant område av en slik karakter har. Sånn sett er det vanskelig å overføre mange av aktivitetene vi opplevde rett og slett fordi de er avhengig av å ha en storby rundt seg.

- Når det er sagt mener jeg vi kan ha mye å lære av kirkas uttalte ønske om å være relevant og til stede for folk i sitt lokalsamfunn, og gjerne gjennom en mer radikal tilnærming. Særlig tanken om tilstedeværelse på «sekulære steder» som f eks lokale knutepunkt og samlingssteder appellerer til meg. Kan vi gjøre mer for å være tilgjengelige? Bli vi for fort bundet til kontorarbeid og interne møter? Har vi råd til å fortsette slik? Jeg føler meg inspirert til å tenke annerledes om vårt nærvær i lokalsamfunnet. Kanskje biskopen skulle pålagt sine medarbeidere å være mer aktive i sine lokalsamfunn? Sørge for å være til stede på andre arenaer enn våre «egne»?

Vår kirke har definitivt utfordringer for å fortsatt være folkekirke i en ny tid. Når alt kommer til alt handler det definitivt om å tørre. Tørre å ta et solid steg utenfor komfortsonen.

Blide sokneprestkolleger på tvers av kirker.